

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 27. VI. 2014

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Ryszard Czerniawski

KMP.570.17.2014

Szanowny Pan
nadinsp. Krzysztof Gajewski
Pierwszy Zastępca
Komendanta Głównego Policji
ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

Szanowny Pan Komendancie

W nawiązaniu do pisma z dnia 28 maja 2014 r. o sygnaturze Ek-3857/3298/14 pragnę wskazać, iż nie mogę podzielić przytoczonych w nim argumentów przemawiających, w ocenie Pana Komendanta, za słuszością decyzji odnośnie likwidacji pokoi lekarskich w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych (zwanych dalej PdOZ) jednostek Policji garnizonu mazowieckiego.

Przed wszystkim zauważyć należy, że przedstawiona przez Pana Komendanta *pragmatyka wykonywania czynności podejmowanych i związanych z przeprowadzaniem badań lekarskich osób zatrzymanych* nie uwzględnia sytuacji, w której osoba zatrzymana nie jest poddana badaniom lekarskim przed przyjęciem do PdOZ. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 października 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U. poz. 1102) obowiązkowe badanie lekarskie zapewnia się jedynie kategoriom osób wymienionych w §1 ust. 3, a na podstawie §4 ust. 1 *Regulaminu pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia* stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. poz. 638) – osobom doprowadzonym do pomieszczenia w celu wytrzeźwienia. Wobec

powyższego nieuzasadnionym jest, wynikające z odpowiedzi Pana Komendanta, założenie, że w przypadku każdej osoby, która mogłaby wymagać interwencji lekarskiej w trakcie pobytu w PdOZ, zostałyby uprzednio wydane zaświadczenie o występowaniu przeciwwskazań do osadzenia w pomieszczeniu.

Co więcej, także fakt wydania zaświadczenia o braku przeciwwskazań do umieszczenia w PdOZ nie wyklucza sytuacji wystąpienia u osoby osadzonej dolegliwości uzasadniających wezwanie pogotowia ratunkowego. Nie zawsze jednak pogorszenie stanu zdrowia związane jest z wystąpieniem zdarzenia nadzwyczajnego (np. dokonania zamachu na własne życie lub zdrowie) lub ma na tyle gwałtowny przebieg, że wymaga natychmiastowego udzielenia pierwszej pomocy oraz przeprowadzenia badań w pomieszczeniu, w którym znajduje się osoba zatrzymana. Dokonywana każdorazowo przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji, w trakcie wizytacji pomieszczeń dla osób zatrzymanych, analiza książki wizyt lekarskich wskazuje bowiem, iż w wielu wypadkach stan zdrowia osadzonych i zgłaszane przez nich dolegliwości nie uniemożliwiają im przejścia do gabinetu lekarskiego i poddania się badaniom w warunkach poszanowania intymności i prawa do zachowania tajemnicy lekarskiej.

Zastrzeżenia budzi także przywołany przez Pana Komendanta argument o wyprowadzaniu współosadzonych do innych pomieszczeń w sytuacji przeprowadzania badań lekarskich w pokoju przeznaczonym dla osób zatrzymanych. Wystarczy bowiem wskazać, iż w przypadku pełnego obłożenia PdOZ realizacja takich przemieszczeń nie będzie możliwa, a badanie lekarskie będzie się odbywało zarówno w obecności funkcjonariuszy, jak i innych osób zatrzymanych.

W odniesieniu z kolei do kwestii wykorzystywania likwidowanych gabinetów lekarskich na potrzeby pokoi dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pragnę zauważyć, iż np. w przypadku Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie, podczas wizytacji której przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji po raz pierwszy zaobserwowali analizowany w niniejszym piśmie problem, przekształcenie takie nie będzie możliwe z uwagi na usytuowanie pokoju lekarskiego poza PdOZ. Tym samym nie można uznać, że jego likwidacja w tej jednostce w jakimkolwiek stopniu przyczyni się do poprawy warunków pobytu osób zatrzymanych. Istnieje ponadto obawa, iż także w innych PdOZ pomieszczenia po zlikwidowanych gabinetach lekarskich będą wykorzystywane nie na potrzeby osadzonych, ale np. w celu przechowywania dokumentów, co przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji obserwują w odniesieniu do nieużywanych pomieszczeń kuchennych.

Reasumując, podkreślić należy, iż Europejski Komitet ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) w Raporcie z wizyty przeprowadzonej w Polsce w dniach 5-17 czerwca 2013 r. wezwał polskie władze do dokonania

implementacji zalecenia wskazanego w sprawozdaniu z wizyty w roku 2009, by wszystkie badania lekarskie były przeprowadzane poza zasięgiem słuchu oraz, jeżeli lekarz nie zarządzi inaczej, poza zasięgiem wzroku funkcjonariuszy Policji.

7
D. J. [illegible]
[illegible]